

Робочу програму з дисципліни Військова журналістика для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою Журналістика спеціальності 061 Журналістика

Розробник: викладач – Михайло ХАНУКАЄВ

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з журналістики

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Голова циклової комісії Інна БИТЮК
(ім'я та прізвище)

Розглянуто і рекомендовано до затвердження педагогічною радою коледжу

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Директор коледжу Світлана ШВИДЧЕНКО

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
2	Навчально-тематичний план дисципліни	6
3	Календарно-тематичний план дисципліни	6
4	Теми і плани лекційних занять	8
5	Теми і план семінарських занять	10
6	Теми і питання для самостійної роботи студентів	12
7	Методи активізації навчального процесу	13
8	Системи поточного та підсумкового контролю знань	13
9	Критерії оцінювання результатів навчання студентів	14
10	Література	15

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Цілями є формування військової правової демократичної культури майбутнього журналіста, який має свідомо реалізовувати права, свободи ЗМІ та дотримуватися правових норм чинних в Україні; формування професійної моральної культури журналіста, формування основ критичного мислення та соціальної толерантності.

Мета полягає в тому, щоб, сформувати у студентів розуміння специфіки роботи журналіста в соціальній сфері.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

- з'ясувати значимість вивчення дисципліни “Військова журналістика” для майбутньої професійної діяльності та роль цієї галузі в системі наук;
- ознайомити студентів особливостями функціонування воєнної журналістики в системі сучасної української журналістики;
- забезпечити осмислене розуміння студентами інструментів воєнної журналістики;
- окреслити особливості взаємодії військового кореспондента і суб'єктів соціального середовища.

Процес вивчення дисципліни ОК 21 Військова журналістика спрямована на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність формувати нові ідеї

ЗК 9 Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 14. Здатність критично мислити.

б) спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 2 Здатність втілювати творчі задуми при створенні інформаційного продукту.

СК 4 Здатність формувати інформаційний контент.

СК 7 Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до актів законодавства та міжнародних стандартів (за наявності).

СК 8 Здатність здійснювати міжособистісну, соціальну та професійну комунікацію в процесі виконання професійних завдань.

СК 11 Здатність шукати і збирати інформацію.

СК 12 Здатність перевіряти фактичні дані.

СК 15 Здатність до оцінки інформації з погляду правових та етичних засад журналістики.

Очікувані результати навчання

РН 1 Знати загальні вимоги дотримання авторських та суміжних прав,

захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 3 Вміти аналізувати історичні події та процеси, що відбувались в минулому і відбуваються в сучасній Україні.

РН 4 Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН 10 Знати базові поняття, концепції в журналістиці, принципи журналістики, процеси створення інформаційних продуктів, традиційні та інноваційні техніки і технології, пов'язаність етапів створення і методів поширення продукту (твору).

РН 13 Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку.

РН 17 Використовувати сучасні мовленнєві норми комунікативної ефективності в різних видах комунікації.

РН 26 Уміти працювати з контентом різного формату: фото-, відео-, аудіопродуктом, текстовим матеріалом, мультимедійним контентом.

РН 27 Створювати авторські медіа-продукти відповідно до потреб різних видів мас-медіа, ефективно використовуючи сучасні технології подачі інформації.

2. Навчально-тематичний план дисципліни

№	Назва розділу	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семінарські	Самостійні
1	Розділ 1. Військова журналістика	50	18	12	20
2	Розділ 2. Соціально-політична проблематика функціонування сучасних медіа у воєнному стані	40	12	10	18
Всього:		90	30	22	38

3. Календарно-тематичний план дисципліни

№	Назва розділів і тем	Кількість годин			
		Усього	Лекції	Семінарські	Самостійні
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Соціальна журналістика в системі суспільних наук					
1	Військова журналістика як навчальна дисципліна в системі суспільних наук.	6	2	2	2
2	Роль військової журналістики в Україні.	10	4	2	4
3	Гуманізм та повага до людини як основа військової і соціальної журналістики.	6	2		4
4	Медіакомунікації та соціальні проблеми.	10	2	4	4
5	Конфлікти та соціальна відповідальність у військовій журналістиці.	8	4	2	2
6	Проблема дискримінації та інші гострі соціальні проблеми у функціонуванні ЗМІ у воєнному стані.	10	4	2	4
Розділ 2 Соціально-політична проблематика функціонування сучасних медіа у воєнному стані					
7	Соціально-політична проблематика у сучасних ЗМІ у воєнному часі.	8	2	2	4
8	Воєнна реклама: аудиторія, технологія, тематичні особливості.	6	2		4
9	Конфлікти та соціальна відповідальність у військовій журналістиці.	10	2	4	4
10	Проблема дискримінації та інші гострі соціальні проблеми у	8	4		4

№	Назва розділів і тем	Кількість годин			
		Усього	Лекції	Семінарські	Самостійні
1	2	3	4	5	6
	функціонуванні ЗМІ у воєнному часі.				
11	Військовий проект і соціальне замовлення.	8	2	4	2
Всього по дисципліні		90	30	22	38

4. Теми і плани лекційних занять

Розділ 1. Військова журналістика

Лекція 1

Тема. Військова журналістика як навчальна дисципліна в систему суспільних наук

План:

1. Підходи до визначення, предмет вивчення, завдання, функції.
2. Трактування поняття “військова журналістика”: широкий і вузький підходи.
3. Етапи і становлення розвитку військової журналістики за кордоном (європейська модель, американська модель і ін.)
4. Напрямки розвитку військової журналістики в Україні у воєнному стані.
5. Предмет вивчення військової журналістики.
6. Держава, бізнес і громадські об'єднання як суб'єкти військової сфери.
7. Загальні і приватні завдання військової журналістики. Функції військової журналістики.

Лекція 2,3

Тема. Роль військової журналістики в Україні

План:

1. Поняття військової журналістики.
2. Інституційний шлях розвитку військової журналістики як професійного виду медіа комунікації.
3. Етапи розвитку воєнної журналістики в Україні: особливості висвітлення.
4. Періодизація військової журналістики в Україні.
5. Роль та значення військової журналістики в Україні.
6. Особливості розвитку суб'єктів професійної діяльності у сфері військової журналістики.
7. Якісні медіа продукти.
8. Масові (популярні) медіа-продуктів.
9. Відмінності між якісними і неякісними матеріалами ЗМІ.

Лекція 4

Тема. Гуманізм та повага до людини як основа військової і соціальної журналістики

План:

1. Підходи до розуміння гуманізму.
2. Повага до людини як основа військової журналістики.
3. Повага до прав людини та військова журналістика.

Лекція 5

Тема. Медіакомунікації та соціальні проблеми

План:

1. Визначення і класифікації військових проблем.
2. Поняття військової норми і соціальної патології.
3. Висвітлення військових проблем у ЗМІ: актуальність, новизна матеріалів, інформаційна насиченість, жанрова різноманітність.

4. Проблеми воєнного стану (дітей) та передумови їх вирішення: співучасть медіакомунікації.

5. Соціальна проблематика мігрантів, біженців та дітей-біженців у воєнний стан, пропозиції до медіа виробництва.

Лекція 6,7

Тема. Конфлікти та соціальна відповідальність у військовій журналістиці

План:

1. Конфлікти: суть, причини виникнення.
2. Конструктивні та деструктивні конфлікти.
3. Конструктивні конфлікти як шлях вирішення соціальних проблем.
4. Соціальна відповідальність як запорука суспільної стабільності у воєнному часі.

Лекція 8,9

Тема. Проблема дискримінації та інші гострі соціальні проблеми у функціонуванні ЗМІ у воєнному стані

План:

1. Дискримінація: поняття, види, процес виникнення.
2. Причини виникнення дискримінації.
3. Дискримінація та військова журналістика: особливості перетину.
4. Толерантність як основний спосіб запобігання дискримінації у сфері воєнної журналістики.

Розділ 2 Соціально-політична проблематика функціонування сучасних медіа у воєнному стані

Лекція 10

Тема. Соціально-політична проблематика у сучасних ЗМІ у воєнному часі

План:

1. Зміна інформаційного простору.
2. Функціонування в умовах війни політичних інститутів, нові суб'єкти впливу, криза політичних партій.
3. Суспільство, яке змінила війна.
4. Роль регіонів.

Лекція 11

Тема. Воєнна реклама: аудиторія, технологія, тематичні особливості

План:

1. Теоретичні основи рекламно-інформаційної діяльності в соціальній сфері.
2. Місце рекламно-інформаційних технологій в комунікаційному середовищі світу, України.
3. Введення в інформаційні технології.
4. Інформаційні технології в рекламно-інформаційній діяльності.

Лекція 12

Тема. Конфлікти та соціальна відповідальність у військовій журналістиці

План:

1. Конфлікти у військовій журналістиці.
2. Соціальна відповідальність у військовій журналістиці.

Лекція 13,14

Тема. Проблема дискримінації та інші гострі соціальні проблеми у функціонуванні ЗМІ у воєнному часі

План:

1. Передумови інституціалізації медіакомунікацій при розв'язанні соціальних проблем.
2. Сучасні соціальні проблеми та розвиток медіакомунікацій
3. Соціальні ситуації. Матеріал для навчання медіапрацівників

Лекція 15

Тема. Військовий проект і соціальне замовлення

План:

1. Військові операції, битви, кампанії, і війни.
2. Військовослужбовці, а також інші діячі, що беруть участь у військових справах.
3. Військові частини, від невеликих підрозділів до національних збройних сил.
4. Предмет, мета, складові, принципи та види соціального замовлення.

5. Теми і плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема. Військова журналістика як навчальна дисципліна в системі суспільних наук

План:

1. Предмет вивчення військової журналістики.
2. Держава, бізнес і громадські об'єднання як суб'єкти соціальної сфери.
3. Загальні і приватні завдання воєнної журналістики.
4. Функції військової журналістики.

Семінарське заняття № 2

Тема. Інституціоналізація військової журналістики в Україні

План:

1. Ролі та значення воєнної журналістики в Україні.
2. Типологізація практики військової журналістики.
3. Типологічні норми військової журналістики.
4. Особливості розвитку суб'єктів професійної діяльності у сфері воєнної журналістики.

Семінарське заняття № 3

Тема. Гуманізм та повага до людини як основа воєнної журналістики

План:

1. Гуманізм – основний орієнтир професійної етики і моралі журналістики.
2. Місце людини в журналістському творі.
3. Висвітлення приватного життя.
4. Інформація про особу.
5. Поняття публічної особи.
6. Висвітлення приватного життя публічних осіб.

Семінарське заняття № 4,5

Тема. Інформаційні права журналіста в системі журналістської етики у воєнному часі

План:

1. Доступ до інформації: фактичні можливості громадян та ЗМІ.
2. Основні елементи свободи ЗМІ.
3. Зловживання свободою ЗМІ.
4. Кримінальний захист та права українських журналістів на професійну діяльність.
5. Інформація з обмеженим доступом.
6. Акредитація та інформаційний запит як форми доступу журналіста до воєнної інформації.

Семінарське заняття № 6

Тема. Медіакомунікації та військові проблеми

План:

1. Демографічна проблема.
2. Соціальне сирітство.
3. Профілактика наркоманії і алкоголізму.
4. Допомога хворим, потребуючим.
5. Профілактика ВІЛ-інфекцій.
6. Інші соціальні проблеми у воєнному часі.

Семінарське заняття № 7,8

Тема. Військова проблематика у сучасних ЗМІ

План:

1. Воєнна, соціально-політична проблематика у сучасних ЗМІ: особливості подання та представлення.
2. Поєднання у ЗМІ політичної агітації та соціальної, військової проблематики.
3. Висвітлення війни в Україні: соціальний аспект.
4. Проблема біженців та переселенців: висвітлення у ЗМІ.

Семінарське заняття № 9

Тема. Військова реклама: аудиторія, технологія, тематичні особливості

План:

1. Сутність поняття військова, соціальна реклама, функції військової реклами.
2. Виробники військової реклами, аудиторія соціальної реклами.
3. Тематичні особливості воєнної реклами.
4. Різновиди військової реклами.

Семінарське заняття № 10,11

Тема. Військовий проект і соціальне замовлення

План:

1. Проект: виникнення розвиток, функціонування.
2. Військовий проект як основа вирішення соціальних проблем.
3. Цілі та завдання соціальних проектів.
4. Адресати проектів воєнного часу.

6. Теми і питання для самостійної роботи студентів.

Тема. Історичні аспекти висвітлення воєнної проблематики засобами масової інформації.

План:

1. Здійснити комплексний аналіз висвітлення соціальної проблематики
2. Здійснити комплексний аналіз висвітлення проблематики масової інформації.

Тема. Предмет, об'єкт, структура дисципліни "Військова журналістика".

План:

1. Що таке предмет "Військової журналістики"?
2. Що таке об'єкт "Військової журналістики"?
3. Структура "Військової журналістики"?

Тема. Свобода думки, слова та друку невід'ємне природне право людини.

План:

1. Зміст особистих прав і свобод люди та громадянина.

Тема. Періодизація воєнної журналістики в Україні.

План:

1. Періоди воєнної журналістики в Україні.

Тема. Роль та значення військової журналістики в Україні.

План:

1. Яка роль військової журналістики в Україні.
2. Значення військової журналістики в Україні.

Тема. Типологізація практики військової журналістики.

План:

1. Особливості роботи журналіста в зонах військових конфліктів.

Тема : Воєнний стан в Україні: особливості висвітлення медіа.

План:

1. Які обмеження та особливості роботи медіа діють в Україні під час великої війни

Тема : Захист прав людини та особливості відстоювання їх ЗМІ.

План:

1. Особливості відстоювання прав людини.

7. Методи активізації навчального процесу

Класичні лекції, лекції проблемного характеру, лекції-бесіди, семінарські заняття, семінари-дискусії, реферування; повідомлення за темою (усна доповідь); розв'язування творчих завдань; виконання студентами завдань для самостійного опрацювання; індивідуальні консультації для студентів.

8. Система поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль: письмове або усне опитування, тести, індивідуальна або колективна презентація (представлення виконаного завдання); підготовка доповіді; перевірка конспекту; захист виконаних завдань та ін.
Підсумковий контроль: залік.

Питання самоконтролю для підготовки до іспиту

1. Історичні аспекти висвітлення воєнної проблематики засобами масової інформації.
2. Предмет, об'єкт, структура дисципліни "Військова журналістика".
3. Свобода думки, слова та друку як невід'ємне природне право людини.
4. Періодизація воєнної журналістики в Україні.
5. Роль та значення військової журналістики в Україні.
6. Типологізація практики військової журналістики.
7. Воєнний стан України: соціальні проблеми дитинства (дітей) та передумови їх вирішення: співучасть медіакомунікацій.
8. Поняття та функції гуманізму в журналістиці.
9. Інтегруюча роль гуманізму в журналістиці.
10. Воєнний стан в Україні: сироти (сирітство): соціальна проблема та якість медіадільності.

11. Бездомні та безпритульні люди: головні примітки для медіаактивності.
12. Військова проблематика мігрантів, біженців та дітей-біженців та пропозиції до медіавиробництва.
13. Воєнний стан в Україні: особливості висвітлення медіа.
14. Інші соціально-політичні конфлікти та особливості їх висвітлення медіа.
15. Проблема переселенців у часі воєнного стану та висвітлення медіа.
16. Принципи розробки воєнної, соціальної реклами в ЗМІ.
17. Проблеми реформування сфер суспільного життя в Україні та особливості їх висвітлення ЗМІ.
18. Толерантність як основа вирішення соціальних проблем у часі війни.
19. Захист прав людини та особливості відстоювання їх ЗМІ.
20. Складові проекту, особливості його складання.

9. Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни»:

Бали / Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання
«Відмінно» / Високий	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, здатний втілювати творчі задуми при створенні інформаційного продукту, здатний формувати інформаційний контент, шукати і збирати інформацію, перевіряти фактичні дані; здатний здійснювати професійну діяльність відповідно до актів законодавства та міжнародних стандартів (за наявності); здатний здійснювати міжособистісну, соціальну та професійну комунікацію в процесі виконання професійних завдань; проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре» / Достатній	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки при створенні інформаційного продукту, при формуванні інформаційного контенту, пошуку і зборі інформації,

	перевірці фактичних даних; в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно» / Середній	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання при створенні інформаційного продукту, при формуванні інформаційного контенту, пошуку і зборі інформації, перевірці фактичних даних, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»/ Початковий	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

10. Література

Основні рекомендовані джерела

1. Соколова К.О. Поняття “соціального” у сучасній журналістиці: соціальна журналістика / К.О. Соколова // Наукові записки Інституту журналістики. – 2016. – Т. 3. – С. 80-86.
2. Голубенко Т.А. Алгоритм діяльності соціального журналіста на українському телебаченні / Т.А. Голубенко // Молодий вчений. – 2016. - № 4. – С. 490-493.
3. Соколова К.О. Концепт співучасті у соціальній журналістиці. Журналістика співучасті / К.О. Соколова // Інформаційне суспільство. – 2015. – Вип. 21. – С. 31-35.
4. Сеμεць О. Проблеми ідентичності журналіста і аудиторії в сучасних соціальних комунікаціях / О. Сеμεць // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. – 2014. Вип. 39(1). – С. 109-114.

Додаткова

5. Шендеровський К. Інституціоналізація комунікацій у сфері вирішення соціальних проблем : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.01 / К. Шендеровський. – К., 2013.

6. Шендеровський К. Можливості інституціалізації комунікацій // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2014. – Т. 54.
- 7 “Реклама та зв’язки з громадськістю” / за заг. ред. В.Е. Шевченко. – К. : Паливода А.В., 2012.
8. Шендеровський К. До питання розв’язання дилеми масових та соціальних комунікацій у сфері вирішення соціальних проблем // Актуальні питання масової комунікації – К., 2013. – Вип. 14.
9. Шендеровський К. Передумови інституціалізації соціальних комунікацій у сфері вирішення соціальних проблем // Українське журналістичознавство . – К., 2013. – Вип. 14.

Інформаційні ресурси

1. www.gumer.info/bibliotek_Buks/Gurn/Lazut/3_.php
2. <http://www.lib.ua-ru.net/inode/40135.html>.
3. <http://www.msp.gov.ua/timeline/Do-uvagi-ZMi.html>.
4. <http://www.msp.gov.ua/main/prescentr.html>

Додатки

(зразки завдань для перевірки знань)

Приклад різнорівневого завдання

Початковий рівень – по 0,5 бала

1) Таємна інформація - це:

- а) матеріалізований результат інформ. діяльності для задоволення суспільних і громадських потреб
- б) підтвержені фактами новини у щоденних повідомленнях про події без коментарів
- в) та, що містить відомості, які становлять державну та іншу передбачену законом таємницю
- г) публічно поширювана друкована та аудіовізуальна інформація для необмеж. кола осіб

2) Ефект упередженості означає:

- а) втрату об'єктивності при висвітленні певних суспільно значущих подій, явищ чи оцінки людей і організацій
- б) намагання журналіста чи цілого ЗМІ викривити якийсь факт чи подію на угоду комусь чи чомусь
- в) спробу дискредитувати певну політичну силу, рух, організацію, їхніх лідерів з політичною метою
- г) поєднання усіх попередніх складових

3) Під час висвітлення наслідків ліквідації пожежі журналіст повинен:

- а) брати участь в евакуації постраждалих громадян
- б) допомагати пожежним організувати водопостачання до брандзбойтів
- в) разом з членами пожежних бригад перевіряти наявність людей на задимлених і палаючих поверхах
- г) проводити професійні дії по фіксації процесу ліквідації пожежі, опитувати чи брати інтерв'ю у свідків, фіксувати події за допомогою

4) Які журналістські методи збору інформації під час висвітлення техногенних катастроф є найбільш ефективними:

- а) метод опитування та інтерв'ю
- б) метод спостереження
- в) проведення журналістського експерименту
- г) усі значимі залежно від масштабу, місця і наслідків катастрофи

Середній рівень – по 0,5 бала

1) Дайте правильне визначення поняття оперативна інформація, що стосується екстремальних ситуацій:

а) повідомлення, передані безпосередньо з місця події або в найкоротший час після її завершення

б) офіційна документована інформація, яка створюється в результаті діяльності влади

в) та, що публікується в офіційних друкованих виданнях, поширюється в ЗМІ, видається громадянам

2) У разі небезпеки замаху, теракту, пограбування, фізичного нападу в роботі журналіста належить:

а) повідомити керівника ЗМІ, у якому працює журналіст

б) повідомити про загрозливі факти правоохоронні органи

в) повідомити про можливу загрозу членів своєї родини, які можуть бути підданими небезпеці

г) вжити усіх вказаних вище заходів

3) При спробі взяти журналіста у зоні збройного протистояння в полон чи в заручники з метою збереження власного життя він повинен:

а) здійснити по можливості заходи першої само- чи першої медичної допомоги постраждалим

б) чекати сторонньої допомоги від військових санітарів чи медичних працівників

в) організувати евакуацію себе чи потерпілого із небезпечної зони

г) діяти в залежності від ситуації з можливим застосуванням вищевказаних дій

Достатній рівень – 1 бал

1) Напишіть фактори ризику та безпека діяльності журналіста.

Високий рівень – по 0,5 бала

1) Особиста безпека журналіста під час роботи в зоні бойових дій, збройних конфліктів та умовах надзвичайного стану.